

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
proxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Caput 6. De sexto Præcepto. Non mœchaberis. De Luxuria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

CAPUT VI.

De sexto Præcepto. Non mæchaberis.

De Luxuria.

1. **L**uxuria est inordinatus appetitus, vel usus sensus venerei, qui fit in corpore cum commotione spirituum generationi servientium.

2. Actus luxuriæ, alij sunt perfecti & consummati cum seminis decisione, alij imperfecti, qui consistunt in interno desiderio & oblectatione morosa. Speciem sumunt hi actus à diversis objectis circa quæ versantur, ideoque ea in Confessione sunt explicanda; vel etiam à modo, quo exercentur naturali, vel contra naturam: diversitas illa magis patebit ex sequentibus.

3. Fornicatio, est concubitus soluti cum soluta, quæ nempe libera est à voto, Matrimonio, Religione, cum mutuo consensu habitus.

4. Incestus, dicitur concubitus cum cognatis, etiam spiritualibus, per Baptismum videlicet aut Confirmationem, & affinibus. Cognati hi sunt usque ad quartum gradum; uti & affines, quando affinitas illa oritur ex copula conjugali: ex copula autem non conjugali, solum extenditur usque ad secundum. Cum iis qui religionem profitentur, aut sacris initiati sunt, aut in loco sacro, potius sacrilegium videtur quàm incestus. Cum filia autem Confessionis, etsi cognatio spiritualis propriè non sit, dignum tamen est flagitium Confessarij depositione, & carcere, & ob similitudinem venit etiam nomine incestus.

5. Stuprum est copula quæ cum virgine exercetur,

eretur, siue vir fuerit virgo siue non.

6. Sodomia est, cum sexus eiusdem duo commiscetur, etiam feminae, vel cum femina vir praeposterè extra vas naturale. Quidam verò putant variari speciem sodomiae, si fiat cum cognato, aut affine, aut cum habente votum castitatis, &c. Sed hoc parùm ad praxim iuvat, quia equidem in Confessione explicandum est se sodomiam commisisse cum habente votum castitatis, affine, cognato &c.

7. Ad bestialitatem reducitur etiam coitus qui fieret cum dæmone. Sunt autem bestialitates reliquæ speciei eiusdem.

8. Sodomia, bestialitas, mollities non sunt eiusdem speciei infimæ, ac proinde in his non sufficit in Confessione dicere, se procurasse pollutionem, sed exprimenda est particularis species bestialitatis aut sodomiae, ita Alex. 7. supra.

9. Mollities siue pollutio grave est peccatum, quoties spontè procuratur, aut voluntas in eam plenè consentit. Pollutio involuntaria non est peccatum; nec opus honestum undè sequitur, v.g. Confessionem rerum turpium, relinquere oportet, nisi sit periculum consentiendi.

10. Defectu pleni iudicij & consensus in semel experrecto pollutio non est mortalis. *Sorus, Tulletus cum communi.* Dum ea provenire advertitur, pro securiori praxi docent optimi Authores, expedire tunc se munire signo crucis, & sine alio attractu Deum ferventer rogare, ut se ab omni in eam delectationem lapsu conservet. Non enim, inquit S. Bernar. nocet sensus ubi non est consensus, ita Sanchez, Busen. Trul. &c.

11. Oscula & tactus verè libidinosi inter non conjugatos mortalia sunt peccata, non autem inter conjugatos, si absit periculum pollutionis.

12. Inter

12. Inter Sponfos amplexus & oscula licita sunt in signum sinceri affectus & benevolentiae, non autem tactus impudici, qui proximè ad copulam disponunt. *Sanch. Dian. p. 2. tr. 17. r. 6. &c.*

13. Quæ ab aliquo opprimitur non tenetur ad defensionem sui illum lædere, at verò tenetur clamare & resistere quantum potest sine periculo vitæ aut famæ.

14. Si in cogitationibus venereis voluntas se habeat negativè, id est, non consentiat neque dissentiat motibus luxuriæ, probabile est non peccare mortaliter, nisi adsit periculum consensus aut pollutionis. *Sanch. & 9. alij. probati Authores.*

15. Probabile est simplicem delectationem, quæ fertur in personam conjugatam aut affinem, non habere malitiam distinctam ab ea, quæ fertur in solutam, aut non affinem, ideòque non esse necessarium hanc circumstantiam in Confessione explicare. *Diana, Vasq. & 7. alij quos illi citant.*

16. Si oscula fiant ex urbanitate, & ex more patriæ, non sunt illicita, si non accedat pravus affectus. Viros Ecclesiasticos & maxime Religiosos decet illum Patriæ morem, quantum sine offensione fieri potest, meliori urbanitate declinare.

Quæres, An, & quomodo universim censeatur aliquis peccare contra castitatem indirectè, ponendo causam rei venereæ proximam, aut remotam?

Respondeo primò, Quando aliquis facturus rem necessariam, aut ex se licitam prævidet inde secuturos motus venereos, aut etiam pollutionem, quam nullo modo vult, aut directè intendit, tunc non tenetur abstinere à tali actione,

ne, si non existimet adesse periculum ne consentiat in istam delectationem. Quia ad actionem illam aliunde necessariam, aut ex se licitam sequitur ille motus aut pollutio tantum per accidens; homini autem prosequenti suum ius non imputatur effectus per accidens, & praeter intentionem secutus, alioqui saepe deberet abstinere ab actionibus bonis & honestis. Hinc 1. colligitur, non obstante periculo talis effectus, licitum esse audire confessiones mulierum; etiam quando exponunt res lubricas & venereas: 2. studere casibus qui circa tales versantur: 3. aspicerere, & alloqui personas alterius sexus: 4. seipsum, aut alium medendi causa, aut ex alia honesta ratione contingere. Si tamen aliquis expertus esset se ex simili occasione saepius ulterius in expressum delectationis consensum mortaliter prolapsus esse, teneretur a causa illa etiam ex se licita abstinere, ut docet *Navarrus hic cap. 10. Sanchez, Filliucius, Layman num. 16.* ubi notat, illos qui in actionibus utilibus, aut ex se honestis tales effectus experiuntur facilius liberari, si animo obfirmato eos effectus contempnant, quam si nimio timore imaginationem moveant, & sic movendo magis ad cogitandum sollicitent.

Secundo, Si causa, ex qua talis motus aut pollutio sequitur, sit proxima, sive, ex natura sua ad venerem ordinata, ut est tactus, aspectus, lectio, aut locutio ex se luxuriosa, quae otiose, & sine debita causa exercentur, mortale peccatum est ab illis non abstinere. Quia qui consentit in talem causam proximam, censetur moraliter in effectum consentire. Si verò sit causa tantum remota, & per accidens ad pollutionem concurrans, ut nimius potus, aut cibus, aut equitatio, aut confabulatio, etsi absque causa & utilitate exer-

exerceantur, motus, aut pollutio ex illis secuta
censetur tantum venialis, dummodo ea non in-
tendatur, & absit periculum consensus veneri.
Quia effectus ille in talibus causis tantum re-
motè, & imperfectè continetur, & potius pro-
veniunt ex imbecillitate complexionis & natu-
ræ, quàm ex intentione illius qui talem causam
aut actionem ponit, Ita etiam docet Sanchez,
Fillucius, Lessius, Diana alios citans part. 5. tract. 13.
resol. 4. Itaque generatim ut sciatur quando ta-
les effectus censeantur esse intenti indirectè, si-
ve in sua causa, aliqui breviter hanc Regulam
statuunt: Si causa in genere luxuriæ sit pecca-
tum mortale, pollutionem ex ea secutam esse
mortalem: Si causa sit venialis, illum effectum
esse venialem: Si verò causa nullum sit pecca-
tum, effectum quoque nullum fore peccatum,
secluso semper periculo directi consensus in ip-
sam pollutionem ex tali causa provenientem.

Remedia contra luxuriam, quæ decet Confes-
sarium in promptu habere, breviter assignat
Peyrinus t. 1. q. 3. c. 2. atque.

1. Humilitas & oratio, ut agnoscentes no-
stram fragilitatem ad Dei auxilium recurramus.
2. Sobrietas in victu, & carnis mortificatio.
3. Custodia sensuum, & vitatio familiaritatis
cum mulieribus.
4. Fuga otij.
5. Piorum libro-
rum lectio.
6. Mortis & æternarum pænarum
viva meditatio.
7. Frequens Communio, &
Confessio apud unum prudentem & stabilem
Confessarium.
8. Occurrente tentatione, cogi-
tare Deum adesse præsentem, severum peccati
vindicem: ac frequenter animo revolvere hanc
sententiam: *Momentaneum est quod delectat, æternum
quod cruciat.*